

Luottamustoimien päättyminen ja uusien luottamushenkilöiden valinta

Kh 18.03.2024 § 47
61/00.00.01.01/2024

Valmistelija

Toimistos sihteeri Jaana Pelkonen, puh. 040 150 5203

Anne Etelämäki on ilmoittanut sähköpostitse 28.2.2024 irtisanoutuvansa kaikista kunnallisista luottamustehtävistään paikkakunnalta muuton vuoksi.

Anne Etelämäki on toiminut kuluvalle valtuustokaudella seuraavissa luottamustoimissa:

- Keskustan varavaltuutettu
- kunnanhallituksen varajäsen
- rakennus- ja ympäristölautakunnan jäsen/varapuheenjohtaja
- sivistyslautakunnan varajäsen
- Ylivieskan kaupunki, Jokilaaksojen jätelautakunnan varajäsen
- Keski-Pohjanmaan liitto, maakuntavaltuuston varajäsen
- kiinteistötoimituksen uskottu mies

Kuntalain 71.1 §:n mukaan vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö, jonka kotikunta kyseinen kunta on. **Kuntalain 78.1 §:n mukaan luottamushenkilön menettäessä vaalikelpoisuutensa hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi.** Valtuutetun ja varavaltuutetun osalta päätöksen tekee valtuusto. Päätös pannaan täytäntöön heti. Kuntalain 79.1 §:n mukaan kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Vaalilain 93.2 §:n mukaan, jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 17 §:n mukaisesti, jolloin valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen puolueen ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi. Jollei kaikkia varavaltuutetun toimia saada täytetyiksi, varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi.

Keskustalla oli kuntavaaleissa ehdokkaina yhteensä 18 ehdokasta, joista 13 tuli valituksi valtuustoon ja 5 varavaltuutetuiksi, joten Keskustan varavaltuutettuja ei ole määrättävissä lisää. Näin ollen varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi.

Vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen säädetään kuntalain 73 §:ssä. Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
- 4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle

kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseniin.

Vaalikelpoisuudesta muihin toimielimiin säädetään kuntalain 74 §:ssä. Vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) *asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;*
- 2) *henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;*
- 3) *henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa*

Vaalikelpoisuudesta kuntayhtymän toimielimiin säädetään kuntalain 76 §:ssä. Vaalikelpoinen kuntayhtymän toimielimiin on henkilö, joka 71 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö eikä saman kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Vaalikelpoinen muun kuin 58 §:n 1 momentissa tarkoitettujen toimielimen jäseneksi ei ole myöskään henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Kuntalain 59 §:n mukaan yhtymävaltuustoon sovelletaan, mitä valtuustosta säädetään. Yhtymävaltuuston jäsenet valitsee kunta perussopimuksessa sovitulla tavalla.

Kuntalain 77 §:n mukaan kuntien yhteisessä toimielimessä, josta säädetään 51 §:ssä, jäsenenä voivat olla asianomaisten kuntien vastaavaan toimielimiin vaalikelpoiset henkilöt.

Kiinteistönmuodostamislain 6 §:n mukaan uskottuja miehiä tulee olla vähintään 6 (kuluvalle toimikaudelle valittu yhteensä 9 uskottua miestä). Uskotun miehen tulee olla kiinteistöasioihin perehtynyt ja paikalliset olot tunteva henkilö. Vaalikelpoisuudesta uskotun miehen toimeen on lisäksi voimassa, mitä käräjäoikeuden lautamiehistä säädetään. Käräjäoikeuslain mukaan uskotuksi miehiksi ei tule valita henkilöä, joka valintahetkellä on alle 25 vuotta tai täyttänyt 63 vuotta.

Tasa-arvolain 4 a 1 §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakkin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Hillukkala Jukka
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto 1. toteaa Anne Etelämäen luottamustoimet Toholammin kunnassa päättyneeksi, koska hän on menettänyt vaalikelpoisuutensa kotikunnan muututtua. 2. toteaa, ettei avoimeksi tullutta varavaltuutetun toimea saada täytettyä. 3. valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi kunnanhallitukseen uuden varajäsenen. 4. valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi rakennus- ja ympäristölautakuntaan uuden jäsenen ja nimittää uuden varapuheenjohtajan. 5. valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi sivistyslautakuntaan uuden varajäsenen. 6. valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi Jokilaaksojen jätelautakuntaan uuden varajäsenen. 7. valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi Keski-Pohjanmaan liiton maakuntavaltuustoon uuden varajäsenen. 8. valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden kiinteistötoimituksen uskottun miehen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.